

**V LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
im. KANCLERZA JANA ZAMOYSKIGO
w DĄBROWIE GÓRNICZEJ**

**RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ
SZKOŁY**

OBSZAR II

Procesy zachodzące w szkole lub placówce

WYMAGANIE

**2.2 Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający
uczeniu się**

CZERWIEC 2014

Spis treści:

- I. Harmonogram ewaluacji wewnętrznej.
- II. Cele i zadania ewaluacji wewnętrznej
 1. Cele ewaluacji wewnętrznej
 2. Zakres diagnozowania
 3. Pytania kluczowe
 4. Kryteria ewaluacji
- III. Informacje dotyczące organizacji ewaluacji
 1. Wskazanie źródeł informacji o jakości pracy w obszarach objętych ewaluacją.
 2. Opis metod i narzędzi badawczych wykorzystanych przy ewaluacji.
 3. Terminy przeprowadzania czynności ewaluacyjnych.
- IV. Prezentacja wyników ewaluacji
 1. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są zorganizowane i planowane.
 2. Szkoła organizuje procesy edukacyjne w sposób sprzyjający uczeniu się oraz stosuje różne metody pracy adekwatne do potrzeb ucznia, grupy, oddziału.
 3. Uczniowie znają stawiane im cele uczenia się oraz formułowane wobec nich oczekiwania.
 4. Informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów motywuje ich do dalszej pracy i pomaga planować swój indywidualny rozwój oraz proces uczenia się.
- V. Ostateczne rezultaty ewaluacji wewnętrznej i wnioski do dalszej pracy.
 - 5.1 Sformułowanie odpowiedzi na pytania kluczowe.
 - 5.2 Wnioski z badań w postaci słabych i mocnych stron.
 - 5.3 Rekomendacje.
- VI. Załączniki:
 1. Wyniki ankiety dla rodziców.
 2. Wyniki ankiety dla uczniów.

I. Harmonogram ewaluacji wewnętrznej

Cele ewaluacji:

1. Doskonalenie efektów pracy szkoły.
2. Stwierdzenie, czy procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane.
3. Stwierdzenie, czy procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
4. Stwierdzenie, czy uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się oraz formułowane wobec nich oczekiwania.
5. Stwierdzenie, czy informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów daje im informację o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy i pomaga planować swój indywidualny rozwój oraz proces uczenia się.
6. Stwierdzenie, czy nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału.
7. Stwierdzenie, czy nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się.
8. Stwierdzenie, czy nauczyciele podejmują różne formy wspierania uczniów w trudnych sytuacjach.
9. Stwierdzenie, czy nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się.
10. Stwierdzenie, czy w szkole lub placówce analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz.

Plan działań i obserwacji zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych oraz innych zadań statutowych:

- Prowadzenie obserwacji dotyczących zagadnienia, czy procesy edukacyjne przebiegają w szkole są zorganizowane i planowane.
- Analiza z realizacji wniosków z monitorowania i doskonalenia procesów edukacyjnych.
- Ocena przydatności stosowania różnych metod pracy sprzyjających uczeniu się oraz sposobów motywujących uczniów do aktywnego uczenia się.
- Analiza podejmowanych działań wpływających na stworzenie atmosfery sprzyjającej uczeniu się oraz organizowaniu.
- Modyfikacja działań edukacyjnych uwzględniająca inicjatywy uczących się oraz ich rodziców, a dotycząca sposobu organizowania i przebiegu procesu uczenia się.
- Udział uczniów w procesie analizy ich postępów oraz wskazania drogi ich dalszego rozwoju indywidualnego.

- Analiza podejmowanych działań mających na celu zapoznanie uczniów z wymaganiami edukacyjnymi z poszczególnych przedmiotów oraz informowanie ich o sposobie oceniania i systemie nagród za osiągnięcia.
- Ocena, czy są wdrażane wnioski z przeprowadzanych analiz oraz, czy następuje modyfikacja działań edukacyjnych uwzględniająca inicjatywy uczniów.

Wyżej wymienione działania odbywają się przez cały rok szkolny. Osoby odpowiedzialne to: dyrektor szkoły oraz nauczyciele.

Źródła planowania:

- wnioski z posiedzeń rad pedagogicznych i zespołów przedmiotowych,
- analiza przeprowadzonych ankiet,
- dokumentacja szkolna,
- wywiady z nauczycielami, pedagogiem i psychologiem szkolnym,
- dyskusje z uczniami,
- dyskusje z rodzicami podczas zebrań klasowych,
- wnioski oraz postulaty uczniów i rodziców,
- inne informacje dotyczące szkoły.

II. Cele i zdania ewaluacji wewnętrznej

1. Cele ewaluacji wewnętrznej:

1. Doskonalenie efektów pracy szkoły.
2. Stwierdzenie, czy procesy edukacyjne przebiegające w szkole są planowane.
3. Stwierdzenie, czy procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
4. Stwierdzenie, czy uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się oraz formułowane wobec nich oczekiwania.
5. Stwierdzenie, czy informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów daje im informację o ich postępach w nauce oraz motywuje ich do dalszej pracy i pomaga planować swój indywidualny rozwój oraz proces uczenia się.
6. Stwierdzenie, czy nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału.
7. Stwierdzenie, czy nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się.

8. Stwierdzenie, czy nauczyciele podejmują różne formy wspierania uczniów w trudnych sytuacjach.
9. Stwierdzenie, czy nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się
10. W szkole lub placówce analizuje się wyniki monitorowania osiągnięć uczniów i wdraża się wnioski z tych analiz.

2. Zakres diagnozowania:

- Obszar: - efekty działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły,
- procesy zachodzące w szkole lub placówce.
- Wymaganie 2.2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.

3. Pytania kluczowe:

1. Czy procesy edukacyjne przebiegające w szkole są zorganizowane i planowe i czy sprzyjają uczeniu się?
2. Czy przebieg procesów edukacyjnych jest monitorowany i doskonalony, a wnioski wdrażane?
3. Czy w szkole przeprowadza się analizę podejmowanych działań motywacyjnych i wspierających uczenie się pod kątem ich skuteczności ?
4. Czy nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się stosując różne metody pracy adekwatne do potrzeb ucznia?
5. Czy nauczyciele i uczniowie tworzą atmosferę sprzyjającą uczeniu się?
6. Czy w szkole podejmowane są działania informacyjne uczniów o wymaganiach edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów oraz sposobie oceniania?
7. Czy w szkole promuje się osiągnięcia uczniów i przeprowadza analizę działań motywujących uczniów do zdobywania osiągnięć?
8. Czy w szkole przeprowadza się analizę w jaki sposób informacje o postępach w nauce motywują uczniów do dalszej pracy?
9. Czy uczniowie otrzymują wsparcie w trudnych sytuacjach oraz wskazówki prowadzące do rozwiązania ich problemów edukacyjnych?
10. Czy w szkole modyfikuje się działania edukacyjne uwzględniając inicjatywy uczniów?

4. Kryteria ewaluacji:

- zgodność z aktami prawnymi i dokumentacją szkolną (statut, programy nauczania z poszczególnych przedmiotów, podstawa programowa);
- znajomość praw i obowiązków, systemu kar i nagród wynikających z dokumentacji wewnętrznej;
- dostępność;
- atrakcyjność;
- analiza i diagnoza osiągnięć uczniów;
- zgodność z oczekiwaniami uczniów i rodziców;
- modyfikacja oddziaływań edukacyjnych.

III. Informacje dotyczące organizacji ewaluacji.

1. Wskazanie źródeł informacji o jakości pracy w obszarach objętych ewaluacją:

- losowo wybrani uczniowie,
- losowo wybrani rodzice,
- dyrekcja i nauczyciele,
- dokumentacja szkolna.

2. Opis metod i narzędzi badawczych wykorzystanych przy ewaluacji:

- ankiety – uczniowie, rodzice,
- wywiady- dyrekcja, nauczyciele, uczniowie,
- analizy dokumentacji: dzienniki lekcyjne, dzienniki zajęć pozalekcyjnych, protokoły rady pedagogicznej, plany pracy i sprawozdania z działalności zespołów przedmiotowych, analiza dokumentacji pedagoga i psychologa szkolnego.

3. Terminy przeprowadzania czynności ewaluacyjnych:

- określenie przedmiotu ewaluacji, kryteriów, pytań kluczowych, wskazania metod i próby badawczej – do 31.10.2013r.
- rozpracowanie metod badawczych – 01.11.2013r. – 31.11.2013r.
- przebieg ewaluacji, zbieranie informacji - 01.12.2013r. – 30.04.2014r.
- analiza zebranych informacji- 01.05.2014r. -31.05.2014r.
- wyciąganie wniosków w postaci mocnych i słabych stron - 01.06.2014r. - 15.06.2014r.
- sporządzenie raportu - do 25.06.2014r.

IV. Prezentacja wyników ewaluacji

4.1. Procesy edukacyjne przebiegające w szkole są zorganizowane i planowane.

Aby zapewnić wysoki poziom edukacji dla każdego ucznia w szkole oraz zorganizować proces kształcenia tak, aby zapewniał każdemu uczniowi szansę rozwoju na miarę jego indywidualnych potrzeb i możliwości, opracowano Wizję i Misję Szkoły oraz Koncepcję Pracy Szkoły, która jest systematycznie modyfikowana. Szkoła posiada Statut wraz z załącznikami (Szkolny Program Wychowawczy, Szkolny Program Profilaktyki, przedmiotowe systemy oceniania) oraz pracuje na podstawie programów nauczania dopuszczonych przez MEN i dostosowanych do treści podstawy programowej. Corocznie dokonuje się ewaluacji wewnętrznej w różnych obszarach, a wnioski z ewaluacji są systematycznie wdrażane w celu wyeliminowania słabych stron. Wszystkie wymienione dokumenty są dostępne w wersji papierowej w bibliotece szkolnej, oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej szkoły.

Na podstawie informacji uzyskanych od dyrektora szkoły oraz po przeanalizowaniu dokumentacji szkolnej należy stwierdzić, że procesy edukacyjne są planowane i realizowane z uwzględnieniem zalecanych warunków i sposobu realizacji wskazanych w podstawie programowej. Uwzględniają przy tym bazę i możliwości szkoły. Na podstawie tych zaleceń dokonuje się wyboru programów nauczania i podręczników oraz sporządza plany pracy. Plany pracy nauczycieli zawierają określenia celu prowadzonych zajęć w odniesieniu do podstawy programowej. Zdaniem nauczycieli zalecane warunki i sposoby realizacji podstawy programowej są przydatną wskazówką w nauczaniu.

Plan pracy szkoły jest ustalany i zatwierdzany corocznie. Jego podstawowymi elementami są zajęcia dydaktyczne, przygotowanie uczniów do egzaminu maturalnego, zajęcia dodatkowe, koła zainteresowań, uroczystości i konkursy, uroczystości z udziałem rodziców, spotkania z rodzicami, wycieczki. Plany procesów edukacyjnych tworzy się na podstawie programu wychowawczego, programu profilaktyki i programów nauczania wyrastających z podstawy programowej. Są to plany działań wychowawczych i profilaktycznych oraz plany wynikowe zajęć edukacyjnych znajdujące swe odzwierciedlenie w planowanych do realizacji zagadnieniach. Realizacja planów jest monitorowana przez dyrekcję, a sprawozdania z realizacji z wnioskami do wdrożenia są składane po każdym semestrze na posiedzeniu rady pedagogicznej.

Programy nauczania z obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizowane są w warunkach sprzyjającej i dobrze wyposażonej bazy lokalowej oraz pomocy dydaktycznych uzupełnianych na bieżąco. Procesy edukacyjne są planowane również w opracowanych przez nauczycieli planach zajęć dodatkowych. Plany te zawierają cele edukacyjne, treści programowe.

Ponadto w szkole realizowane są programy autorskie z kilku przedmiotów, zwłaszcza do nauczania w klasie dwujęzycznej (np. program nauczania biologii w klasie dwujęzycznej, program nauczania chemii w klasie dwujęzycznej, program nauczania geografii w klasie dwujęzycznej, program nauczania WOS w klasie dwujęzycznej, program do laboratorium z języka angielskiego).

Prowadzenie przez nauczycieli wspólnych działań w ramach zespołów przedmiotowych, przy pomocy i wsparciu innych, jest dla nich impulsem do permanentnego rozwoju zawodowego oraz podejmowania działań usprawniających proces dydaktyczno-wychowawczy.

W celu podniesienia jakości pracy szkoły i wymiany doświadczeń między nauczycielami corocznie są planowane i organizowane lekcje otwarte. W roku szkolnym 2013/2014 odbyły się:

- lekcja z języka niemieckiego (wykorzystanie metody Web Quest),
- lekcja z matematyki (wykorzystanie programu wspierającego Geogebra).

Ponadto, dyrektor szkoły planuje i przeprowadza razem ze swoim zastępcą obserwacje doradczo-doskonalące na lekcjach wszystkich nauczycieli, a wnioski z obserwacji są wdrażane, przez co proces edukacyjny jest doskonalony.

Aby procesy edukacyjne przebiegały sprawnie, na początku każdego roku szkolnego planuje się terminy próbnych matur dla klas trzecich, tzw. małej matury dla klas drugich oraz testów sumujących dla klas pierwszych. Ponadto na stronie internetowej szkoły jest zakładka z terminami wszystkich sprawdzianów, która jest uzupełniana na bieżąco. Pomaga to nauczycielom i uczniom w takim planowaniu testów, aby ich ilość w danym dniu i tygodniu była zgodna z zapisami Statutu.

4.2. Szkoła organizuje procesy edukacyjne w sposób sprzyjający uczeniu się oraz stosuje różne metody pracy adekwatne do potrzeb ucznia, grupy, oddziału.

Dyrekcja i nauczyciele starają się planować procesy edukacyjne w sposób sprzyjający uczeniu się oraz adekwatny do potrzeb i możliwości uczniów. Nauczyciele, na podstawie przeprowadzonej ankiety wśród uczniów klas pierwszych i drugich, w opinii większości uczniów potrafią zainteresować ich tematem oraz zmotywować do nauki, a także pomagają im w pokonywaniu trudności i częściej chwalą, niż krytykują. Jak wynika z wywiadu przeprowadzonego z członkami samorządu uczniowskiego, uczniowie bardzo doceniają pochwały, które są wysoce motywujące. Natomiast nie pomaga stosowanie negatywnej motywacji. Uczniowie chętnie chodzą do szkoły, nauczyciele są dla nich życzliwi, a w szkole panują poprawne relacje pomiędzy uczniami i nauczycielami. Zdecydowana większość uczniów twierdzi, że nauczyciele umożliwiają im indywidualne zaliczanie materiału w przypadku, gdy z ważnych przyczyn byli nieobecni. Ponadto nauczyciele starają się pokazać uczniom, jak wykorzystać nauczone treści w praktyce. Jednocześnie uczniowie uważają, że wiedza zdobywana przez nich w szkole jest, w zależności od typu rozszerzenia, bardziej lub mniej przydatna w życiu codziennym.

Uczniowie na zajęciach otrzymują informacje o celach zajęć i podejmowanych działaniach, a podczas oceniania uzyskują informacje zwrotne, które raczej zachęcają ich do dalszej pracy. Nauczyciele podczas lekcji stwarzają uczniom możliwość wykorzystania wiedzy zdobytej na innych zajęciach. Jak stwierdzają przedstawiciele samorządu uczniowskiego, wiedza zdobyta na matematyce pomaga w zrozumieniu chemii, a wiedza historyczna pomaga na języku polskim. Uczniowie mają także możliwość wyrażania swoich opinii i samodzielnego poszukiwania rozwiązań. Według uczniów, mają oni wpływ na to, co się dzieje w szkole i wiedzą, że mogą wyjść z inicjatywą i przedstawić swój pomysł. Czują się odpowiedzialni za przedsięwzięcia, które wymagają pracy i współpracy uczniów, na przykład podczas organizacji różnych uroczystości szkolnych i generalnie mają rozwinięte poczucie odpowiedzialności za swoją naukę.

Jednakże niektórzy uczniowie chcieliby mieć większy wpływ na sposób organizowania i przebieg zajęć, doboru metod nauczania i zakresu materiału, co nie zawsze jest możliwe i

nie zawsze przez nich wykorzystywane. Zdarza się bowiem, że nauczyciele dają im możliwość wymyślenia i realizowania własnych pomysłów, a uczniowie tego nie wykorzystują.

Ponadto uczniowie sugerują potrzebę przeprowadzenia na godzinach wychowawczych zajęć z efektywnego uczenia się, planowania nauki oraz spotkań z doradcą zawodowym.

Na podstawie ankiety przeprowadzonej wśród rodziców, zdecydowana ich większość przyznaje, że w szkole uwzględnia się potrzeby edukacyjne ich dzieci. Uczniowie wiedzą, czego się od nich oczekuje, chętnie uczestniczą w zajęciach szkolnych i zasadniczo są odpowiednio motywowani do nauki. Rodzice uważają także, że ich dzieci mają wpływ na to, jak są nauczane. Każdorazowo twierdzi tak zdecydowanie więcej niż połowa rodziców.

Aby procesy edukacyjne sprzyjały uczeniu się, nauczyciele starają się stosować różnorodne, aktywizujące metody uczenia. Do dyspozycji nauczycieli i uczniów jest sprzęt audiowizualny stały i przenośny (odtwarzacze CD oraz DVD, telewizory, projektory z laptopami, tablice multimedialne), pracownia komputerowa, komputery w czytelnicy z dostępem do Internetu oraz bezprzewodowy dostęp do Internetu na terenie szkoły. Lekcje matematyki prowadzone są w klasie matematycznej z wykorzystaniem tabletów zakupionych przez szkołę, co sprawia, że zajęcia te stały się jeszcze bardziej interesujące. Oprócz tabletów, w nauce matematyki wykorzystuje się także program *Geogebra* i tablicę multimedialną. Prezentacje multimedialne często wykorzystuje się na zajęciach z historii, geografii, WOK, chemii, czy języków obcych. Wszystko to pozwala na takie zorganizowanie procesów edukacyjnych, które sprzyja nie tylko różnicowaniu metod nauczania, ale także wspiera i motywuje uczniów w procesie uczenia się i wskazuje im drogę samodzielnego zdobywania informacji.

Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu środowiska lokalnego, uczniów oraz biorąc pod uwagę znaczenie biegłego posługiwania się językiem angielskim we współczesnym świecie, w szkole funkcjonują oddziały dwujęzyczne z powiększoną liczbą godzin języka angielskiego oraz przedmiotami nauczonymi w języku angielskim; są to biologia, chemia, geografia, WOS i literatura angielska.

Szkoła słynie także z wprowadzanych corocznie innowacji pedagogicznych z wykorzystaniem nowatorskich metod nauczania i technologii informacyjnej. W bieżącym roku szkolnym realizowano następujące innowacje:

- w klasach trzecich: *Konektywizm jako nowoczesna metoda nauczania w epoce cyfrowej realizowana na lekcjach języka angielskiego, francuskiego, biologii i matematyki na poziomie rozszerzonym,*
- w klasach drugich: *Nauka języka angielskiego, włoskiego, niemieckiego, hiszpańskiego, francuskiego oraz geografii i historii przy zastosowaniu metody Web Quest ,*
- w klasach pierwszych: *Projekt edukacyjny na lekcjach języka angielskiego, historii, geografii, matematyki jako zespołowe planowe działania uczniów, mające na celu rozpoznawanie zagadnień naukowych oraz interpretowanie i wykorzystanie ich wyników z zastosowaniem różnych form.*

Realizacja innowacji w dużym stopniu motywuje uczniów nie tylko do aktywnego uczenia się, ale także pokazania swojej kreatywności i umiejętności korzystania z Internetu.

W szkole są także oferty kół zainteresowań dla uczniów zdolnych i zainteresowanych poszerzaniem wiadomości z różnych dziedzin, a także seminaria maturalne dające jeszcze więcej możliwości dobrego przygotowania do egzaminu maturalnego.

Dla młodzieży organizuje się wycieczki, zajęcia pozalekcyjne, wykłady nauczycieli akademickich, także w języku obcym, różnego rodzaju warsztaty. Uczniowie chętnie biorą

udział w międzynarodowych projektach (Comenius), wymianach ze szkołą w Niemczech i Belgii oraz zajęciach w ramach programu Global Citizen School, podczas których mają możliwość poznawania innych kultur oraz wykorzystania znajomości języków obcych. Jest to także czynnik motywujący do nauki języków obcych oraz poszerzania swojej wiedzy z różnych dziedzin.

Z wypowiedzi uczniów oraz nauczycieli wynika, że w szkole dba się o przyjazną atmosferę uczenia się, traktuje się wszystkich uczniów życzliwie, akceptuje możliwość popełniania błędów, co stwarza warunki sprzyjające nabywaniu wiadomości i umiejętności. Uczniowie na większości zajęć odnoszą się do siebie przyjaźnie, a czasami pomagają sobie nawzajem. Jednocześnie uczniowie mający trudności w nauce zdecydowanie nie potrafią lub nie chcą zwrócić się o pomoc do nauczyciela. Próbują w większości przypadków zwrócić się o pomoc do koleżanki lub kolegi, poradzić sobie samemu, czy poradzić się rodziców. Należałoby przeanalizować przyczyny takiej postawy i wyjść z konkretnymi propozycjami pomocy dla uczniów słabszych.

4.3. Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się oraz formułowane wobec nich oczekiwania.

Na początku roku szkolnego, uczniowie klas pierwszych zapoznają się na lekcji wychowawczej ze Statutem Szkoły, poznają swoje prawa i obowiązki. Ponadto, na pierwszych lekcjach poszczególnych przedmiotów nauczyciele zapoznają ich z przedmiotowymi systemami oceniania oraz wymaganiami edukacyjnymi dla każdego przedmiotu, a także z wymaganiami do uzyskania poszczególnych ocen z przedmiotów szkolnych. W klasach drugich i trzecich przypomina się o powyższym. Nauczyciele informują uczniów także o czym będą się uczyć i wyjaśniają, jakich działań będą oczekiwać od swoich uczniów na zajęciach i za co będą oceniani.

Ponadto, ponieważ celem każdego ucznia jest przystąpienie do i zdanie egzaminu maturalnego, szkolny lider matury zapoznaje uczniów poszczególnych klas ze strukturą egzaminu maturalnego oraz z wymaganiami egzaminacyjnymi. Nauczyciele poszczególnych przedmiotów maturalnych także zapoznają uczniów szczegółowo z wymaganiami egzaminacyjnymi z danego przedmiotu.

Podczas obserwacji doradczo-doskonających stwierdzono również, że uczniowie mają możliwość poznania celów lekcji, z którymi nauczyciele zapoznawali ich w fazie wprowadzającej.

Powyższe działania są zapisywane w dokumentacji szkolnej i monitorowane przez dyrektora szkoły.

We wrześniu w każdym roku szkolnym na stronie internetowej szkoły jest zamieszczany szczegółowy zakres materiału do małej matury (klasy drugie) i testów sumujących (klasy pierwsze) z poszczególnych przedmiotów. Ponadto uczniowie, którzy poprawiają ocenę niedostateczną z pierwszego semestru lub przystępują do egzaminu klasyfikacyjnego czy poprawkowego w sierpniu otrzymują szczegółowy zakres materiału w celu odpowiedniego przygotowania się do zaliczenia.

Szkoła prowadzi także działania na rzecz uczniów uzdolnionych. Uczniowie tacy mają przydzielonych tutorów, których zadaniem jest rozwijanie uzdolnień ucznia i pomoc w przygotowywaniu się do konkursów i olimpiad. Ponadto w szkole monitoruje się i analizuje

osiągnięcia poszczególnych uczniów uwzględniając ich możliwości, a także formułuje i wdraża wnioski z tych analiz. Wdrożone wnioski przyczyniają się do wzrostu efektów uczenia się oraz osiągania sukcesów edukacyjnych uczniów w różnych dziedzinach.

Uczniowie szkoły biorą chętnie udział w różnorodnych konkursach i olimpiadach i zdobywają nagrody i wyróżnienia zarówno na szczeblu miejskim, wojewódzkim, ogólnopolskim, jak i międzynarodowym. Informacje o osiągnięciach uczniów zamieszczane są na stronie internetowej szkoły, w lokalnej prasie, a laureaci otrzymują pochwały, dyplomy i nagrody podczas uroczystości szkolnych. Corocznie uczniowie z najwyższymi średnimi w szkole oraz wybitnymi osiągnięciami uzyskują stypendia Prezesa Rady Ministrów oraz Prezydenta Miasta Dąbrowy Górniczej.

Jeżeli chodzi o rodziców, to w przeprowadzonej ankiecie, zdecydowana większość przyznała, że ich dzieci są poinformowane czego się od nich oczekuje i jak mają się uczyć. Większość niż połowa rodziców jest zdania, że ich dziecko otrzymuje wsparcie w sytuacjach trudnych. Uczniowie z kolei dodają, że znaczna większość nauczycieli umożliwia uczniom, którzy z ważnych przyczyn nie mogli zaliczyć przedmiotu w terminie, indywidualne zaliczenie materiału.

4.4. Informacja o postępach w nauce otrzymana w wyniku oceniania uczniów motywuje ich do dalszej pracy i pomaga planować swój indywidualny rozwój oraz proces uczenia się.

Na podstawie analizy dokumentacji szkolnej oraz wywiadu z nauczycielami, ocenianie w szkole odbywa się według jasno ustalonych zasad, które przestrzegane są przez większość nauczycieli. Na początku roku szkolnego przekazywana jest uczniom dokładna informacja o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen wynikających z realizowanego programu nauczania oraz o możliwości otrzymania wyższej oceny. Według nauczycieli zwiększa to aktywność uczniów oraz poczucie odpowiedzialności za proces uczenia się. Uczniowie wiedzą, co nauczyciele od nich wymagają, za co ich oceniają. Znają system nagród i kar. Uczniowie są informowani o grożących im ocenach niedostatecznych na miesiąc przed końcem semestru.

Ponadto w szkole wypracowano system pracy z uczniem zdolnym oraz uczniem słabym. W zespołach przedmiotowych analizowane są takie przypadki, wyciągane wnioski i formułowane wskazówki do dalszej pracy. Postępy uczniów są monitorowane i omawiane podczas spotkań zespołów. Ponadto uczniowie w trudnej sytuacji otrzymują także wsparcie i pomoc od pedagoga i psychologa szkolnego.

Prawie wszyscy uczniowie twierdzą w ankiecie, że nauczyciele zapowiadają wcześniej sprawdziany i prace klasowe. Natomiast prawie dwie trzecie ankietowanych stwierdza, że nauczyciele nie oddają sprawdzianów w ciągu ustalonych w Statucie dwóch tygodni. Po przeanalizowaniu dokumentacji szkolnej (dziennik elektroniczny) okazało się, że dotyczy to tylko pojedynczych nauczycieli, co jednak negatywnie wpływa na ocenę całej szkolnej społeczności nauczycielskiej.

Uczniowie otrzymują także od nauczycieli informację zwrotną zawierającą wskazanie błędów, sposób ich poprawy, punktację, kryteria oceniania, mocne i słabe strony pracy, które to wskazówki są im pomocne w nauce. Wiedzą co i kiedy mają poprawić, choć nie wszyscy z takich możliwości korzystają. Po przeanalizowaniu postępów ucznia, nauczyciele wskazują im także drogi ich dalszego rozwoju indywidualnego.

Jednakże zdania są tu podzielone i część uczniów twierdzi, że niektórzy nauczyciele nie prowadzą z nimi rozmów dotyczących sukcesów lub porażek. Ponadto jedynie jedna trzecia ankietowanych uczniów uważa, że są oceniani sprawiedliwie. Natomiast aż dwie trzecie ankietowanych uczniów i przedstawiciele samorządu uczniowskiego uważają, że przyjęty model oceniania jest nie tylko niesprawiedliwy, ale także krzywdzący i nie odzwierciedla faktycznego stanu wiedzy ucznia. Proponują oni, aby skala oceniania była łagodniejsza na przedmiotach uzupełniających, bądź zdawanych na poziomie podstawowym. Sugerują także, aby obok oceny wpisywać wartość procentową, która lepiej odzwierciedla wiedzę ucznia, gdyż czasami brakuje tylko 1% do uzyskania oceny wyższej.

Problem ten oraz przeliczanie wyników procentowych z próbnych matur, małej matury i testów sumujących na oceny został także zauważony przez nauczycieli, którzy już podjęli na posiedzeniu rady pedagogicznej kroki zmierzające do jego rozwiązania i przeprowadzenia modyfikacji. Propozycje nauczycieli, przed ich końcowym przyjęciem, zostaną także przedyskutowane z samorządem uczniowskim w celu uwzględnienia ich inicjatyw i podjęcia wspólnej decyzji.

Przedstawiciele samorządu uczniowskiego zwrócili także uwagę na fakt, że częste pochwały, nawet za najmniejsze sukcesy, bardziej motywują uczniów do nauki niż negatywny komentarz. Nauczyciele powinni więc w informacjach o postępach uczniów podkreślać pozytywne elementy.

Co się tyczy zaś opinii rodziców wyrażonej w przeprowadzonej ankiecie, to według zdecydowanej większości uważają oni, że ich dzieci są oceniane sprawiedliwie, a znaczna większość twierdzi, że ich dziecko otrzymuje wsparcie od nauczycieli w sytuacjach trudnych. Generalnie rodzice są zadowoleni z przekazywania informacji odnośnie zasad oceniania postępów dzieci w nauce, o ich postępach i o tym, jak mają się uczyć, o przyczynach trudności w nauce i czynnikach wpływających na osiąganie sukcesów ich dzieci w nauce. Tu poziom zadowolenia mieści się w przedziałach: bardzo wysoki – wysoki – średni.

V. Ostateczne rezultaty ewaluacji wewnętrznej i wnioski do dalszej pracy.

5.1. Sformułowanie odpowiedzi na pytania kluczowe.

- Wszystkie procesy edukacyjne przebiegające w szkole są zorganizowane, planowane i dostosowane do treści podstawy programowej, co sprzyja uczeniu się i zapewnia szanse rozwoju każdemu uczniowi. Na bieżąco modyfikowane są koncepcja pracy szkoły oraz plan pracy szkoły.
- Przebieg procesów edukacyjnych jest stale monitorowany (co umożliwia dziennik elektroniczny) i doskonalony, a wnioski z monitorowania są wdrażane w celu doskonalenia nauczania.
- Nauczyciele starają się zainteresować uczniów tematem, podejmują działania aktywizujące, motywacyjne i wspierające uczenie się, analizują ich skuteczność i razem z uczniami pracują nad ich doskonaleniem. Stosują sprzęt multimedialny i technologię informacyjną, realizują własne programy autorskie.

- W szkole panuje przyjazna atmosfera, a uczniów traktuje się życzliwie, co stwarza warunki sprzyjające nabywania wiadomości i umiejętności.
- Na początku każdego roku szkolnego uczniowie zapoznają się z wymaganiami edukacyjnymi z każdego przedmiotu oraz sposobem oceniania. Ponadto otrzymują informacje dotyczące egzaminu maturalnego.
- W szkole promuje się w różny sposób osiągnięcia uczniów, monitoruje się i analizuje działania motywujące ich do pracy. Uczniowie biorą aktywny udział w konkursach i olimpiadach zdobywając nagrody i wyróżnienia.
- Na podstawie przeprowadzanych ankiet i rozmów z uczniami i nauczycielami analizuje się w jaki sposób informacje o postępach w nauce motywują uczniów do dalszej pracy oraz wdraża się wnioski z analiz.
- Zarówno uczniowie jak i ich rodzice mogą liczyć w sytuacjach trudnych na wsparcie nauczycieli, psychologa i pedagoga szkolnego i nie są pozostawieni sami ze swoimi problemami.
- Szkoła ceni sobie inicjatywy uczniów i stara się pomóc w ich realizacji. Uczniowie mają wpływ na to, co dzieje się w szkole i czują się odpowiedzialni za proponowane przez nich przedsięwzięcia.

5.2 Wnioski z badań w postaci mocnych i słabych stron.

Mocne strony:

- Sposób planowania i realizowania procesów edukacyjnych sprzyjają rozwojowi uczniów.
- Nauczyciele wierzą w możliwości swoich uczniów i wspierają ich, a życzliwa atmosfera i metody nauczania dostosowane do potrzeb uczniów służą uczeniu się.
- Nauczyciele na swoich zajęciach lekcyjnych, realizując innowacje, stwarzają sytuacje sprzyjające procesowi samodzielnego nabywania wiadomości i umiejętności.
- Nauczyciele przestrzegają zasad oceniania, udzielają informacji zwrotnej oraz zapoznają uczniów z celami zajęć oraz stawianymi przed nimi oczekiwaniami, dzięki czemu uczniowie mają świadomość przydatności zdobytej wiedzy w dalszej edukacji oraz życiu codziennym.
- Wymiany międzynarodowe oraz uczestniczenie w warsztatach prowadzonych przez obcokrajowców motywują uczniów do nauki języków obcych i poznawania innych kultur.
- Stosowane w szkole nowatorskie metody nauczania, wykorzystywanie sprzętu multimedialnego oraz tabletów, a także realizacja autorskich programów nauczania motywują uczniów do aktywnego uczenia się.
- Nauczyciele podejmują wspólne działania w ramach zespołów przedmiotowych, które usprawniają proces dydaktyczno-wychowawczy.

- Przekazywane przez nauczycieli informacje o postępach w nauce motywują uczniów do dalszej pracy oraz wskazują drogi dalszego rozwoju indywidualnego ucznia.
- Uczniowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój i wydarzenia w szkole, inicjują swoje przedsięwzięcia i dążą do ich realizacji.
- Uczniowie mogą liczyć na pomoc i wsparcie nauczycieli, psychologa i pedagoga w sytuacjach trudnych.
- Przekazywanie uczniom i ich rodzicom na stronie internetowej szkoły terminów wszystkich testów, testów sumujących, małej matury i matur próbnych pozwala na lepsze i odpowiednie rozplanowanie nauki, a tym samym uzyskanie lepszych wyników.

Słabe strony:

- Nieprzestrzeganie przez niektórych nauczycieli zapisów Statutu oraz przedmiotowych systemów oceniania w sprawie terminu zwrotu sprawdzianów.
- Poczucie niesprawiedliwego oceniania uczniów przez nauczycieli, pomimo stosowania zapisów z przedmiotowych systemów oceniania.
- Stosowanie tzw. negatywnej motywacji w informacji zwrotnej.
- Zbyt mały wpływ uczniów, zdaniem niektórych, na sposób organizowania zajęć, ich przebieg oraz dobór metod nauczania i zakresu materiału.
- Niedocenie przez uczniów możliwości uzyskania pomocy od nauczyciela w przypadku pojawiających się trudności w nauce.

Rekomendacje:

- Konsekwentnie planować i realizować procesy edukacyjne w sposób sprzyjający uczeniu się i indywidualnemu rozwojowi uczniów.
- Konsekwentnie informować uczniów i rodziców o postępach w nauce.
- Przestrzegać zasad oceniania uczniów zgodnie z przedmiotowymi systemami oceniania.
- Dokonać korekty w przedmiotowych systemach oceniania w taki sposób, aby uczniowie nie mieli wrażenia niesprawiedliwego oceniania.
- Wzmocnić więź nauczyciel – uczeń celu zdobycia większego zaufania ucznia w stosunku do nauczyciela w sytuacjach trudności edukacyjnych.
- Zmodyfikować sposoby motywacji ucznia - chwalenie a nie negowanie.
- Promować osiągnięcia uczniów.

VI. Załączniki

6.1. Analiza ankiety dla rodziców

W ankiecie wzięło udział 93 rodziców uczniów klas pierwszych, drugich i trzecich.

I. Twierdzenia opisujące realia szkolnej codzienności.

Szkoła mojego dziecka	Tak	Raczej tak	Trudno powiedzieć	Raczej nie	Nie	Brak odpowiedzi
1. W planowaniu pracy dydaktycznej w szkole uwzględniane są potrzeby mojego dziecka	30	40	21			1
2. Moje dziecko wie, czego się od niego oczekuje w szkole	51	40	2			
3. Moje dziecko jest oceniane sprawiedliwie	30	48	12	1		2
4. Nauczyciele rozwijają w moim dziecku umiejętność uczenia się	29	37	23	3	1	
5. Moje dziecko chętnie uczestniczy w zajęciach w szkole	43	27	10	11	1	1
6. Nauczyciele potrafią odpowiednio motywować moje dziecko do nauki	25	38	18	10		2
7. Moje dziecko otrzymuje wsparcie od nauczycieli w sytuacjach trudnych	29	35	22	7		
8. Moje dziecko ma wpływ na to, w jaki sposób uczy się w szkole	20	35	28	9		1

II. Jaka jest Pani/Pana opinia na temat informacji odnośnie zasad oceniania dziecka, uwarunkowań jego sukcesów i trudności w nauce

Zakres przekazywanych przez szkołę informacji	Poziom zadowolenia z zakresu przekazywanych przez szkołę informacji						
	bardzo wysoki	wysoki	średni	niski	bardzo niski	trudno powiedzieć	brak odpowiedzi
1. Zasady oceniania postępów dziecka	15	49	25	2		3	

2. Informacje o postępach dziecka w nauce i o tym, jak ma się uczyć	9	49	25	3		4	2
3. Przyczyny trudności dziecka w nauce	6	23	36	7		11	7
4. Czynniki wpływające na osiągnięcie sukcesów dziecka w nauce	9	27	39	5		8	3

Wnioski.

I.

1. W planowaniu pracy dydaktycznej w szkole uwzględniane są potrzeby mojego dziecka – tak i raczej tak – 70/93
2. Moje dziecko wie, czego się od niego oczekuje w szkole – tak i raczej tak – 91/93
3. Moje dziecko jest oceniane sprawiedliwie – tak i raczej tak – 78/93
4. Nauczyciele rozwijają w moim dziecku umiejętność uczenia się – tak i raczej tak – 66/93
5. Moje dziecko chętnie uczestniczy w zajęciach w szkole – tak i raczej tak – 70/93
6. Nauczyciele potrafią odpowiednio motywować moje dziecko do nauki – tak i raczej tak – 63/93
7. Moje dziecko otrzymuje wsparcie od nauczycieli w sytuacjach trudnych – tak i raczej tak – 64/93
8. Moje dziecko ma wpływ na to, w jaki sposób uczy się w szkole – tak i raczej tak – 55/93

II.

Poziom zadowolenia z zakresu przekazywanych przez szkołę informacji:

1. Zasady oceniania postępów dziecka – bardzo wysoki :15, wysoki: 49, średni : 25 / 93
2. Informacje o postępach dziecka w nauce i o tym, jak ma się uczyć – wysoki: 49, średni : 25 / 93
3. Przyczyny trudności dziecka w nauce – wysoki: 23, średni : 36 / 93
4. Czynniki wpływające na osiągnięcie sukcesów dziecka w nauce – wysoki: 27, średni : 39 / 93

Konkluzja

Zdecydowana większość rodziców przyznaje, że w szkole uwzględnia się potrzeby edukacyjne ich dzieci; dzieci wiedzą, czego się od nich oczekuje i są sprawiedliwie oceniane, nauczyciele rozwijają u ich dzieci umiejętności uczenia się, dzieci chętnie uczestniczą w zajęciach szkolnych i zasadniczo są odpowiednio motywowane do nauki oraz otrzymują wsparcie w trudnych sytuacjach jak i mają wpływ na to, jak są nauczane – każdorazowo twierdzi tak zdecydowanie więcej niż połowa rodziców.

Rodzice są zasadniczo zadowoleni z zakresu przekazywanych informacji odnośnie zasad oceniania postępów dzieci w nauce, o ich postępach i o tym, jak mają się uczyć, o przyczynach trudności w nauce i czynnikach wpływających na osiągnięcie sukcesów dzieci w nauce – poziom zadowolenia mieści się przeważająco w przedziałach: bardzo wysoki - wysoki - średni

6.2. Analiza ankiety dla uczniów

W ankiecie wzięło udział 134 uczniów klas pierwszych i drugich.

1	Czy lubisz swoją szkołę?	
	Tak	79
	Nie	29
	Nie wiem	26
2.	Czy nauczyciele w twojej szkole służą radą i pomocą wszystkim uczniom?	
	Tak	52
	Nie	35
	Nie wiem	46
3.	Czy nauczyciele organizują w przypadku niepowodzeń szkolnych pomoc (konsultacje, zajęcia wyrównawcze...)?	
	Tak	86
	Nie	20
	Nie wiem	28
4.	Czy w szkole można odwołać się od ustalonej przez nauczyciela oceny?	
	Tak	45
	Nie	34
	Nie wiem	52
5.	Do kogo zwracasz się, gdy masz trudności w nauce? (zaznacz te odpowiedzi z którymi się zgadzasz)	
	Do nauczyciela	23
	Do rodziców	42
	Do kolegi, koleżanki	74
	Do rodzeństwa	14
	Do kogoś innego	23
	Radze sobie sam	70

6.	Czy uczniowie są informowani o grożących ocenach niedostatecznych na miesiąc przed końcem semestru?	
	Tak	118
	Nie	1
	Nie wiem	12
7.	Czy nauczyciele zapowiada wcześniej sprawdziany i prace klasowe?	
	Tak	120
	Nie	8
	Nie wiem	6
8.	Czy nauczyciele oddają sprawdziany w ciągu dwóch tygodni/	
	Tak	35
	Nie	84
	Nie wiem	13
9.	Czy otrzymałeś w szkole pomoc w razie choroby lub złego samopoczucia?	
	Tak	63
	Nie	45
	Nie wiem	24
10.	Czy uważasz, że nauczyciele oceniają Cię sprawiedliwie/	
	Tak	42
	Nie	46
	Nie wiem	46
11.	Czy nauczyciele umożliwiają uczniom, którzy z ważnych przyczyn nie mogli zaliczyć przedmiotu w terminie, indywidualne zaliczenie materiału?	
	Tak	92
	Nie	16
	Nie wiem	24

WNIOSKI:

1. Uczniowie lubią swoją szkołę - 79/108
2. Nauczyciele służą radą i pomocą wszystkim uczniom – 52/81
3. Nauczyciele organizują w przypadku niepowodzeń szkolnych pomoc – 86/106
4. W szkole można odwołać się od ustalonej przez nauczyciela oceny – 45/79
5. Najwięcej uczniów, gdy ma trudności w nauce zwraca się do kolegów/koleżanek i radzą sobie sami – 144/246
6. Uczniowie są informowani o grożących ocenach niedostatecznych na miesiąc przed końcem semestru – 118/119
7. Nauczyciele zapowiadają wcześniej sprawdziany i prace klasowe – 120/128
8. Nauczyciele nie oddają sprawdzianów w ciągu dwóch tygodni – 84/119
9. Uczniowie otrzymują pomoc w razie choroby lub złego samopoczucia - 63/108
10. Uczniowie uważają, że nauczyciele nie oceniają sprawiedliwie – 46/88
11. Nauczyciele umożliwiają uczniom, którzy z ważnych przyczyn nie mogli zaliczyć przedmiotu w terminie, indywidualne zaliczenie materiału – 92/108

Konkluzja

Większość uczniów lubi swoją szkołę, według uczniów nauczyciele organizują – w wypadku niepowodzeń szkolnych – pomoc, np. konsultacje, zajęcia wyrównawcze. Prawie wszyscy uczniowie są informowani wcześniej o sprawdzianach i pracach klasowych. Uczniowie są informowani o grożących im ocenach niedostatecznych na miesiąc przed końcem semestru. Większość uczniów otrzymała - w razie choroby lub złego samopoczucia - pomoc w szkole. Około jedna trzecia uczniów uważa, że są oceniani sprawiedliwie. Zdecydowana większość uczniów twierdzi, że nauczyciele umożliwiają im indywidualne zaliczenie materiału.

Tylko 23 uczniów stwierdziło, że w razie kłopotów w nauce zwracają się do nauczyciela, wśród uczniów dominują odpowiedzi: „zwracam się do kolegi, koleżanki” i „radze sobie sam”. Większość uczniów twierdzi, że nauczyciele nie oddają sprawdzianów w ciągu dwóch tygodni.

Opracowanie ewaluacji:
mgr Małgorzata Stacewicz
mgr Małgorzata Adamska
mgr Olga Cupiał
mgr Krzysztof Kowalski